VERIFICAREA INFORMAȚIEI

REPERE PENTRU VERIFICAREA INFORMAȚIEI

DACĂ VREI SĂ DAI SHARE UNEI INFORMAȚII, VERIFIC-O ÎNAINTE!

EMOȚII

Provoacă o reacție emoțională mesajul? Cel mai probabil asta își propune. **Când suntem nervoși, panicați, super entuziasmați, tindem să nu mai verificăm informația.**

PLATFORME DE FACT-CHECKING

Află dacă **mesajul a fost deja verificat.** Economisești timp și afli și povestea din spatele mesajului. (AFP Verificat, factual.ro, veridica.ro, antifake.ro, Misreport etc.)

SURSA ORIGINARĂ

Caută informația pe alte website-uri și compar-o cu conținutul care a ajuns la tine. Odată ce ajungi la **sursa inițială**, poți afla dacă informația a fost postată de un cont dubios sau dacă e pe bune.

AUTORUL

Analizează numele de display și vezi dacă se potrivește cu handle-ul. **Citește descrierea și găsește conturile asociate.** Află dacă Ion Pop (@truthhax15) este într-adevăr un domn din Domnești, sau dacă nu cumva e un troll. Vezi cine îl urmărește și pe cine urmărește.

CONȚINUT

Verifică **experții menționați**, verifică link-urile și dovezile - provin ele din **surse credibile?** Dacă ți se pare că un mesaj urlă la tine, îți dezvăluie secretele lumii sau îți prezintă **un singur punct de vedere în mod insistent**, e bine să faci rapid o **căutare laterală** înainte de a da mesajul mai departe.

IMAGINI ȘI VIDEOURI

De multe ori, mai ales în perioade de criză, imagini și videouri sunt **reciclate sau scoase din context** pentru a pune paie pe foc. Multe sunt și alterate sau generate cu ajutorul AI, iar apoi distribuite ca și cum ar fi reale. Folosește tehnica de **reverse image search** (Google Images, TinEye, Google Lens, InVid etc.) și trece imaginile sau videourile prin aplicațiile de **AI content detection**, pentru a afla în ce context au mai apărut.

Așa poți afla că Papa nu are drip de fapt, iar Poșta Română nu îți livrează un lot de pachete neridicate pentru doar 9,90 de lei.

CONTEXT

Când a fost postat mesajul? În ce **context** a fost creat și distribuit? Cu ce **evenimente este conectat**? Uită-te și la **reacțiile** pe care le provoacă mesajul, dacă nu cumva **accentuează diferențele și diviziunile din societate.** Este diferența dintre *„furatul”* unui tanc inamic de către romii ucraineni, și *capturarea* tancului.

Acest material face parte din Programul de Educație Media, dezvoltat de Centrul pentru Jurnalism Independent în parteneriat strategic cu Romanian-American Foundation. Materialul este realizat cu susținerea financiară a Uniunii Europene prin proiectul BROD.

Acest material reflectă numai punctele de vedere ale CJI, iar RAF sau Comisia nu pot fi făcute responsabile pentru nicio utilizare a informațiilor conținute.

© 2023, Centrul pentru Jurnalism Independent (România)

Realizat de: CENTRUL PENTRU JURNALISM INDEPENDENT

În cadrul: Programul de Educație Media

Susținut de: BROD

Partener strategic: ROMANIAN - AMERICAN FOUNDATION